

LITERACKI PARK

Organizator:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle

Projekt dofinansowany ze środków
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

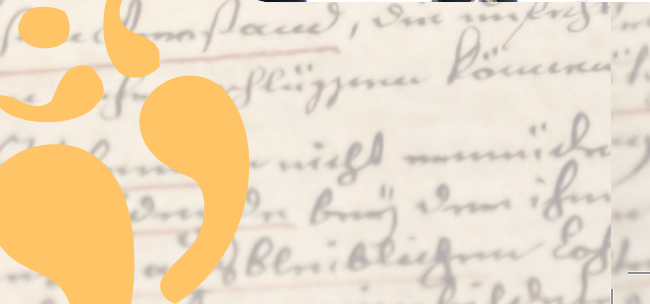
Patroni medialni:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle od kwietnia do listopada 2011r. realizowała **projekt Literacki Park**. Organizowane były spotkania autorskie z wybitnymi twórcami literatury polskiej, m.in. Dariuszem Bugalskim, Mariuszem Sieniewiczem, Markiem Krajewskim, i debiutantami np. z Marcinem Kowalskim, o swoich podróżach i pracy dziennikarskiej opowiadali Anna i Marcin Mellerowie, z udziałem Grzegorza Leszczyńskiego odbyła się konferencja „Dlaczego warto czytać” adresowana do bibliotekarzy, pedagogów i rodziców. W związku z obchodami Roku Miłosza zorganizowano spotkanie z jego osobistą sekretarką, Agnieszką Kosińską oraz gry uliczne „Miłosz”, które propagowały twórczość poety wśród lokalnej społeczności. Ważnym elementem było zachęcenie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w bieżącym życiu kulturalnym. W tym celu, wykorzystując nowe metody, zorganizowano konkurs „Słowo dźwiękiem pisane” na samodzielnie stworzony audiobook, gry uliczne „Tropami Roalda Dahla”, happening poetycki z udziałem Ewy Chotomskiej, konkurs literacki „Napisz opowiadanie z Martą Mizuro”. Najmłodszy mogli osobiście poznać ulubionych twórców, m.in. Henryka Nicponia, Melanię Kapelusz, Elizę Piotrowską, uczestniczyli w przedstawieniu Teatru Parawan z Krakowa „Śpiewogra: Śliwiakobranie” oraz obejrzeni film „Gnomeo i Julia”, szekspirowski romans, którego akcja rozgrywa się w bajkowych realiach. W czasie trwania projektu prowadzony był blog z przebiegu realizacji zadania <http://literackipark.blog.onet.pl>
Koordynatorką projektu była Beata Szybka.

Projekt Literacki Park dofinansowany był ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Patronat medialny nad projektem objęli: Radio Via, Telewizja Obiektyw i portal www.terazjaslo.pl

DLACZEGO WARTO ZOSTAĆ PISARZEM DLA DZIECI?

Czy praca pisarza jest trudna? Jak długo pisze się książkę i jak wygląda proces jej tworzenia? Skąd brać pomysły? Odpowiedzi na te i inne pytania poznali uczestnicy spotkania z Melanią Kapeluszą. Autorka przeczytała fragmenty swoich książek, opowiedziała o tym jak powstają oraz skąd czerpie pomysły. Dzieci z zainteresowaniem słuchały bajek i brały udział w rozmowie na temat przeczytanego tekstu. Pisarka zdradziła, że bardzo lubi zwierzęta i krasnoludki. O tych ostatnich opowiada w jednej ze swoich książek. Krasnoludki pani Melanii huśtają się na sznurówkach, bawią w chowanego, skaczą, wspinają się po meblach i chętnie oglądają telewizję.

...WIERSZE POSŁUJĄ DO LUDZI...

Uczestnicy spotkania mieli możliwość poznania Dariusza Bugalskiego przede wszystkim jako poety i prozaika. Autor mówił o poszukiwaniu poprzez twórczość swojego prawdziwego „ja” *...Istnieję, choćbym nigdy nie dowiedział się jak. Do tego potrzebna kartka papieru, ciemne słowa przyklejone do niej jakimś cudem ...Lecąc Bóg jeden wie gdzie, mam nadzieję, że ku światłu, bo ono jest. Pamiętam, że jest, i dlatego piszę...* - fragment ze zbioru „83 piosenki, które pomogą ci dociągnąć do czterdziestki”, który jest połączeniem opowieści z muzyką w tle. Ciekawym doświadczeniem była praca przy albumie „Jaśnienie”, w którym zdjęciom Wojciecha Prażmowskiego towarzyszą wiersze i fragmenty prozy Dariusza Bugalskiego. Dla odbiorców album „Jaśnienie” jest połączeniem dwóch sztuk – fotografii i poezji oraz dwóch niezwykle osobistości Bugalskiego i Prażmowskiego.

JAK WYGLĄDAŁ LEWIATAN?

Jak wyglądał Lewiatan królowej Bony, skąd się wziął orzeł w herbie Polski, dlaczego orzeł w herbie Rosji ma dwie głowy i wielu innych historycznych ciekawostek dowiedziały się dzieci, które wzięły udział w spotkaniu autorskim z Henrykiem Nicponiem. Autor opowiedział historię o Lewiatanie – olbrzymim wężu strzegącym skarbów królowej Bony, które są ukryte w jednej z sanockich pieczar. Uczestnicy spotkania dowiedzieli się także, co znajduje się wśród skarbów Moskwy, otrzymali też wskazówki, gdzie mają ich szukać. Dzieci uczestniczyły w zabawie plastycznej i tworzyły portrety Lewiatana. Do każdego rysunku autor dołączył swój autograf z indywidualnymi życzeniami dla każdego uczestnika.

m

GRY ULICZNE - MIŁOSZ

Chcąc uczcić Rok Miłosa jasielska młodzież zaangażowała się w kulturotwórczą i edukacyjną zabawę. Akcja została przygotowana przy współpracy z dr Barbarą Sokolowską, a wzięli w niej udział uczniowie klasy IIa z I Liceum Ogólnokształcącego w Jaśle. Zadaniem uczestników było odnalezienie cytatów pochodzących z wybranych utworów Miłosa ukrytych w różnych punktach miasta. Młodzież została podzielona na cztery grupy, na starcie każda z nich otrzymała kopertę z cytatami i wskazówkami jak dotrzeć do kolejnych punktów i cytatów. Każda grupa miała opracowaną osobną trasę, np. dotrzeć do cukierni czy księgarni i zdobyć pomocne wskazówki wykonując różne zadania, śpiewać piosenki czy pomagać w sprzątanii. Przemierzając się rozdawali przechodniom balony i cytaty pochodzące z utworów Miłosa, prosili o wypełnienie ankiety na jego temat. Akcja została zakończona na jasielskim Rynku, gdzie młodzież głośno odczytała fragmenty wybranych utworów poety.

„APTE. NIEDOKOŃCZONA OPowieść” CUDEM OCALONA HISTORIA

O pracy reporterów, żmudnych poszukiwaniach i ich efektach opowiadał Marcin Kowalski, reporter „Gazety Wyborczej”. Uczestnicy spotkania z wielkim zainteresowaniem wysłuchali historii *...przywróconego do życia...* Rysia Apteego, żydowskiego chłopca, uzdolnionego literata, muzyka i plastyka. W 2009 roku, w Wieliczce, w domu państwa Piaseckich odnaleziono zeszyt z rysunkami pochodzącymi z lat 1939-1942 ułożonymi w cykl „Niepokój”. Rysunki te są unikatowymi pracami dokumentującymi Holokaust. Według specjalistów jest to artystyczna wizualizacja na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Badaniem tego niezwykłego znaleziska zajęło się dwóch reporterów Marcin Kowalski i Piotr Głuchowski. Dzięki wielomiesięcznej pracy udało im się ustalić pochodzenie rysunków, dotrzeć do osób, które знаły autora i nielicznych dokumentów poświadczających jego losy. Było to, jak wspomina autor, *...odkrycie i wskrzeszenie człowieka...* Rezultatem pracy obu reporterów jest pięknie wydana przez Korporację Halart książka „Apte. Niedokończona opowieść”.

ŚPIEWOGRA: ŚLIWIAKOBRAŃIE

Spektakl powstał na podstawie wierszy Tadeusza Śliwiaka dedykowanych dzieciom. Niezwykły już poeta pisał wiersze dla swoich córek. Wiersze te, to poetyckie perełki, niezwykle wzruszające i pobudzające dziecięcą wyobraźnię. Widzów zachwycił niezwykle kolorowy spektakl Teatru Lalki i Aktora PARAWAN z Krakowa, bogato ilustrowany muzyką, a piosenkę o dniach tygodnia śpiewała cała sala. Scenariusz i muzykę napisał Antoni Mleczeko, spektakl wyreżyserował Rafał Jędrzejczyk, a wystąpili m.in. Joanna Bąk, Ewa Trzewiczarz, Urszula Tylek, Mariusz Dąbrowski, Piotr Wojdyło.

„SŁOWO DŹWIĘKIEM PISANE”

Tematem konkursu było nagranie dowolnie wybranego fragmentu książki lub wiersza współczesnego autora na nośniku elektronicznym. Jury oceniając nadesłane prace brało pod uwagę interpretację tekstu, indywidualny charakter nagrania, efekty dźwiękowe, dobór tekstu.

Najważniejsza była interpretacja. Jeśli chodzi o dobór tekstów - był on bardzo dobry, niemalże w każdym przypadku. Każdy, kto brał udział w konkursie już jest zwycięzcą - powiedział Piotr Chojecki, dziennikarz, juror konkursu. Wśród nagrodzonych audiobooków znalazły się m.in. fragmenty „Władcy Pierścieni” J.R.R. Tolkiena, „Wyprawy do kraju księcia Marginala” H. Bardijewskiego, „Rzeczy pierwszych” H. Klimko-Do-brzanieckiego.

Laureaci w grupie wiekowej 10-15 lat:

I nagroda – Paweł Mak,

II nagroda – Kewin Kosicki i Mateusz Żyra.

Wyróżnienia: Krzysztof Jarecki, Jakub Kościółek, Aleksandra Kwast,

Eryk Szczerba, Julia Żółtek.

Laureaci w grupie wiekowej 16-19 lat:

II nagroda – Kacper Lawera.

Wyróżnienia: Angelika Setlak, Zuzanna Świątek.

Nagrodzonych audiobooków można wysłuchać na blogu projektu

<http://literackipark.blog.onet.pl> oraz stronach internetowych biblioteki www.mbp.jaslo.pl i portalu www.terazjaslo.pl

W

WYCIECZKI PO POLSKICH I EUROPEJSKICH MIASTACH I MIASTECZKACH

O tym, jakie zwyczaje panują w Rzymie, czy warto oddać się ortograficznemu harcom z *Hardym Schabem* i *Żniwnym Żubrem* oraz jak ciocia Jadzia zamienia świat małej dziewczynki w niecodzienną przygodę, miały okazję przekonać się dzieci uczestniczące w spotkaniu z Elizą Piotrowską. Młodzi czytelnicy dowiedzieli się, czym różnią się polskie i włoskie zwyczaje, mieli okazję sprawdzić swe umiejętności ortograficzne w dyktandzie na wesoło i wraz z Frankiem, Helą, Bobasem i koniem trojańskim uczestniczyć w niecodziennej i zagadkowej przygodzie po pewnej historycznej krainie. Nie zabrakło także autografów pisarki i wspólnych rozmów z dziećmi, które przyniosły wszystkim wiele radości. *Widać, że jesteście prawdziwymi czytelnikami. Miło z wami porozmawiać i was posłuchać* – powiedziała kończąc spotkanie i dziękując najmłodszym Eliza Piotrowska.

POSEANSOWE WRAŻENIA

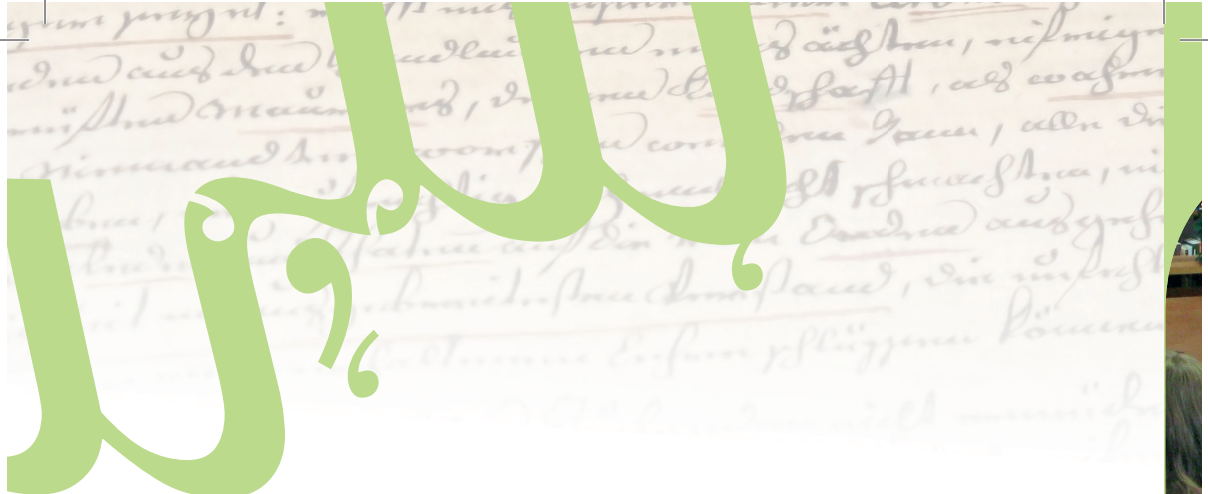
„Gnomeo i Julia” to barwna opowieść o miłości ogrodowych krasnali. Ciekawe sploty akcji, przezabawne gagi i animacja na wysokim poziomie wraz z muzyką Eltona Johna przyciągnęła uwagę najmłodszych. Każdy uczestnik seansu wraz z głównymi bohaterami podążał tropem rozrywkowych krasnali i ich ogrodowej ferajny. Film przyniósł wiele radości nie tylko dzieciom, ale także tym rodzicom, którzy towarzyszyli swoim pociechom.

GRY ULICZNE – TROPEM ROALDA DAHLA

Uczestnicy spotkania podążali ścieżkami znanych książkowych postaci autora „Charliego i fabryki czekolady”. Tajemnicze poszukiwania na zewnątrz biblioteki, ukryte wskazówki, zagadki i całe mnóstwo dobrej zabawy, a wszystko po to, by dotrzeć do celu i rozwiązać tajemnicę słodkiej fabryki. W trakcie podróży szlakiem Charliego – małego marzyciela i jego przyjaciół, nie zabrakło kreatywnej rozrywki i okazji do spaceru po wyobraźni.

HAPPENING POETYCKI Z EWĄ CHOTOMSKĄ

Rozmowy, śpiew i dobra zabawa na świeżym powietrzu były udziałem uczestników happeningu poetyckiego z Ewą Chotomską – reżyserką, scenarzystką, znaną m.in. z popularnego programu dziecięcego „Tik-Tak”. Sławna „Ciotka Klotka” odwiedziła jasielską bibliotekę, by opowiedzieć najmłodszym o tym, jak rodzą się pomysły i powstają śpiewane do dziś legendarne piosenki dla dzieci, takie jak „Szczotka, pasta” czy „Domowa piosenka”. Podczas spotkania było wspólne śpiewanie, interesujące pytania i barwne opowieści. Na zakończenie najmłodsi wzięli udział w niecodziennym, melodycznym spacerze z fantazją, który przyniósł wszystkim wiele radości.

MAJORDOMUS CZESŁAWA MIŁOSZA

W ramach obchodów Roku Miłosza odbyło się spotkanie z Agnieszką Kosińską, która od 1996 r. aż do śmierci poety była jego osobistą sekretarką i współpracownicą. Agnieszka Kosińska jest jedną z niewielu osób, które były tak blisko Czesława Miłosza, towarzyszyła mu w codziennym życiu osiem lat. Aż do śmierci noblisty obowiązywało ich niepisane porozumienie, że żaden szczegół prywatnego życia nie pojawi się w mediach. Dopiero teraz możemy dowiedzieć się jaki był prywatnie i jak wyglądał zwykły dzień poety. W 2010 r. Agnieszka Kosińska wydała książkę „Rozmowy o Miłoszu”. Na całość składa się sześć rozmów przeprowadzonych po śmierci poety.

PISARSTWO WYMAGA POKORY

Pisarstwo wymaga pokory – powiedział na spotkaniu Marek Krajewski – *a nadmiar metafor nie sprzyja literaturze*. Pisarz jest wielbicielem detalu i perfekcjonistą zarówno w życiu, jak i w powieściach, które pisze. Materiałów do swoich książek szuka w archiwach i bibliotekach. Cechuje go dbałość o realia historyczne. Konsultuje je często ze specjalistami konkretnych dziedzin. ...*Fikcja jest ciekawsza od rzeczywistości, dlatego posługuję się w swoich powieściach theatrum mortis...* zaznaczył. Theatrum mortis w kryminale, jest istotnym zabiegiem pisarskim i musi mieć swoją oprawę. Służy temu nawet pewna doza obrzydliwości. Marek Krajewski darzy miłością trzy miasta: Wrocław, Lwów i Darłowo. Jego korzenie po kądzieli sprawiły, że odwiedził Lwów w 1975 r. Od-tąd to miasto zaistniało w jego świadomości, co zaowocowało cyklem lwowskich kryminalów.

STYGMAT WOLNOŚCI WSZĘDOBYLSKIEJ

Literatura dla Mariusza Sieniewicza to ścisła relacja świata fantasmagorycznego, onirycznego ze światem realnym. Język pojmuje jako medium, a umiejętność władania nim, poczytuje za dar. Na życzenie słuchaczy z aktorskim zacięciem przeczytał fragment książki „Żydówek nie obsługujemy”. Temat starości, starych kobiet, domu starców jest stale obecny w jego powieściach. W literaturze zabiera głos w sprawie wykluczenia i odmienności. Powiedział za R. M. Rilke, że należy stać po stronie przegranych. Jak manifest zabrzmiały jego słowa ...*Pisarz musi stać po stronie tych, którzy nie mają głosu i opowiadać się za tym, co jest rugowane z powszechnego dyskursu...* Ludzie starsi są zamykani w kulturowych gettach, w których nie mogą się wyrazić. *Nawet kobiecość jest stygmatem* – powiedział. Kultura według niego jest sekwana, a dostęp do niej mocno ograniczony. Najważniejsze wydarzenia kulturalne, dobra i idee dystrybuowane są do metropolii.

„NAPISZ OPOWIADANIE Z MARTĄ MIZURO”

Konkurs adresowany był do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Tematem konkursu było dokończenie opowiadania, którego początek napisała Marta Mizuro, krytyk literacki, pisarka i redaktorka dwóch antologii opowiadań oraz serwisu www.opowiadanie.org. Początek opowiadania „Jak zwykle” był opublikowany na stronie internetowej biblioteki. Do udziału w konkursie zakwalifikowano wszystkie nadesłane prace. Jury oceniając utwory brało pod uwagę poziom literacki pracy, twórczy charakter utworu, samodzielność i oryginalność, poprawność stylistyczną i językową. Pierwsze miejsce zajęła Karolina Olszewska, a dwa wyróżnienia jury przyznało Paulinie Samborskiej i Aleksandrze Ślisz. Pracę laureatki I miejsca, Karoliny Olszewskiej można przeczytać na blogu projektu <http://literackipark.blog.onet.pl> oraz stronie internetowej biblioteki www.mbp.jaslo.pl.

W

MAGIA SŁOWA PISANEGO

Dlaczego i w jaki sposób warto czytać? Po co czytamy oraz jak sprawić, by współczesna młodzież znalazła się „w zasięgu książki”? Na te i wiele innych pytań udało się odpowiedzieć Grzegorzowi Leszczyńskiemu – profesorowi UW, badaczowi i krytykowi literatury dla dzieci i młodzieży. Wykład prof. Leszczyńskiego wniósł wiele przemyśleń na temat czytelnictwa dzieci i młodzieży i skłonił do refleksji nauczycieli i bibliotekarzy biorących udział w spotkaniu. Uczestnicy wykładu dowiedzieli się m.in. jak powinna wyglądać książka wartościowa z perspektywy dziecka, której lektura przyniesie prawdziwą radość, a nie będzie tylko przymusowym obowiązkiem nałożonym przez rodzica czy nauczyciela, poznali ciekawe przykłady bohaterów literackich, których książkowe losy można doskonale przenieść we współczesne realia. W trakcie wykładu podane zostały liczne przykłady pozycji książkowych, które zdaniem prof. Leszczyńskiego warto polecić dzieciom i młodzieży.

ŚWIADECTWO ZACZADZENIA GRUZJĄ ANNY DZIEWIT-MELLER I MARCINA MELLERA

Opowieści państwa Mellerów skupiły się wokół napisanej wspólnie książki „Gaumardżos: opowieści o Gruzji”. Gruzja to kraj biesiad, winnic i żyznych czarnoziemów. Wino traktowane jest jako napój a nie alkohol. Podawane do prostych posiłków sprzyja zabawie. Annę Dzewit-Meller zaskoczyły przedmioty, w których się je pije. Mogą to być m.in. róg, lampa naftowa i ...dachówka. Kultura zabawy jest nieco odmienna niż w Polsce. Podczas wszelkich uroczystości (śluby, stypa), istotnym elementem są toasty. Niezwykle ważna jest wtedy funkcja „tamady”. On to jest mistrzem ceremonii. Jego rolą jest też dbanie o porządek podczas biesiady. Toasty są długie i nierzadko mają charakter literacki: *Oby te drzewa, z których mają być zrobione nasze trumny jeszcze nie zostały zasadzone.*

Niezwykle romantyczna historia była udziałem państwa Mellerów, którzy pomogli Katarzynie Pakosińskiej w odnalezieniu jej gruzińskiej miłości sprzed lat. Historia ta była opisana w Wysokich Obcasach w 2009 r. „Gaumardżos” to świadectwo zaczadzenia Gruzją. *To kraj, do którego się ciągle wraca* – powiedział Marcin Meller. Na zakończenie zapowiedział nową książkę, która pokaże Gruzję z nieco innej strony. Spotkaniu towarzyszył pokaz niezwykle interesujących fotografii wykonanych przez autorów.

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle

mbp.jaslo.pl, mbp@mbp.jaslo.pl
ul. Kollątaja 1, 38-200 Jasło
tel./fax 13 446 26 02, 13 448 06 65

Filia nr 1

ul. Sobniowska 34, tel. 13 445 58 57,
filia1@mbp.jaslo.pl

Filia nr 2

ul. Kopernika 8, tel. 13 446 90 01,
filia2@mbp.jaslo.pl

Filia nr 3

ul. Szopena 22, tel. 13 446 52 25,
filia3@mbp.jaslo.pl

Wydawca:

Miejska Biblioteka Publiczna w Jaśle, Jasło 2011

